Zadanie 1 - Analiza została przeprowadzona dla języka włoskiego.

Część 1

Na potrzeby analizy wykorzystano gotowy korpus języka włoskiego, liczący 1 600 000 słów (dostępny pod adresem: https://clarin.eurac.edu/repository/xmlui/handle/20.500.12124/3).
Zastosowany plik zawierał dane przefiltrowane, pozbawione symboli oraz cyfr.

	slowo	ranga	czestotliwosc
1	di	1	16520744
2	il	2	15591226
3	in	3	6667272
4	essere	4	5972216
5	e	5	5550860
6	che	6	3354704
7	al	7	3296016
8	da	8	3254354
9	a	9	3167841
10	un	10	2442451
11	per	11	2426164
12	si	12	2089995
13	una	13	2074314
14	con	14	1829124
15	avere	15	1790433
16	non	16	1352772
17	suo	17	1169009
18	su	18	1082946
19	questo	19	894228
20	come	20	891248
21	più	21	847093
22	anche	22	757341
23	ma	23	697158
24	venire	24	667545
25	fare	25	635602
26	ad	26	616510
27	quello	27	611760
28	potere	28	600722

W ramach opracowania przygotowano skrypt, który przetwarzał dane korpusowe, generował wykres w skali logarytmiczno-logarytmicznej oraz obliczał współczynniki nachylenia i determinacji.

Uzyskane wyniki jednoznacznie potwierdziły zgodność języka włoskiego z Prawem Zipfa. Na wykresie widoczna jest niemal idealna zależność liniowa, co wskazuje na typowy rozkład frekwencyjny charakterystyczny dla języków naturalnych.
Dodatkowo wynik obliczeń numerycznych wzmacnia tę obserwację - współczynnik nachylenia (s) wynosi -1.120, czyli wartość bardzo zbliżoną do

teoretycznej -1, natomiast współczynnik determinacji $R^2 = 0.9852$ wskazuje na doskonałe dopasowanie modelu do danych empirycznych.

```
Współczynnik nachylenia (s): -1.120
Współczynnik determinacji R²: 0.9852
```

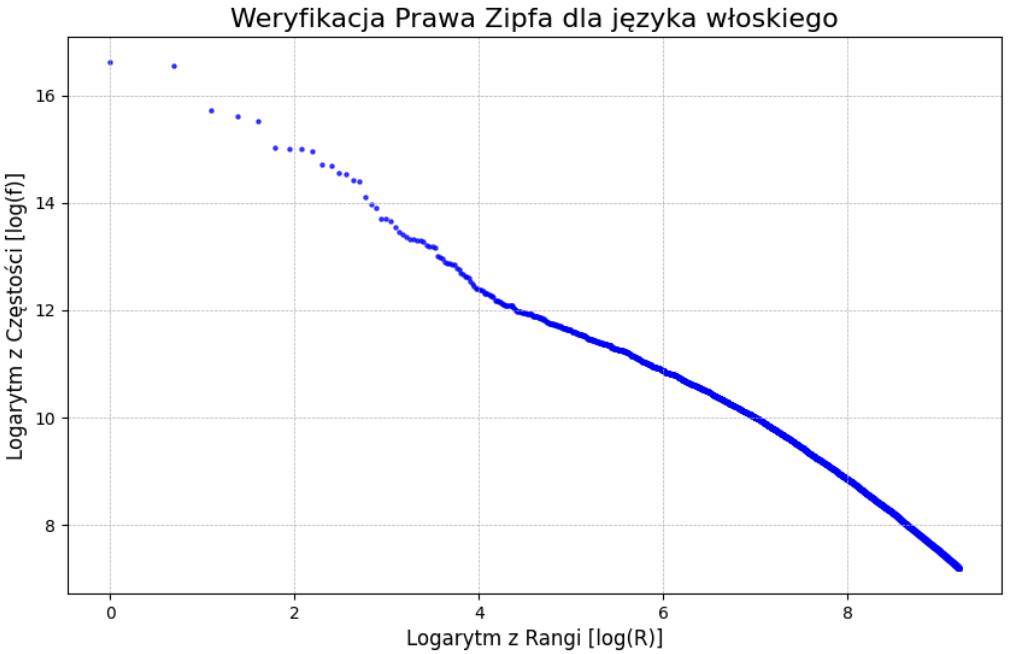

Część 2

W drugim etapie analizy zbudowano graf współwystępowania słów w języku włoskim.
Wykorzystano bibliotekę NetworkX, w której węzły odpowiadają poszczególnym słowom, a krawędzie ich współwystępowaniu w korpusie.

Na podstawie utworzonego grafu obliczono miary centralności, pozwalające wskazać słowa najczęściej występujące w różnych kontekstach, stanowiące rdzeń języka włoskiego.

Graf współwystępowania słów w języku włoskim dla 50 słów

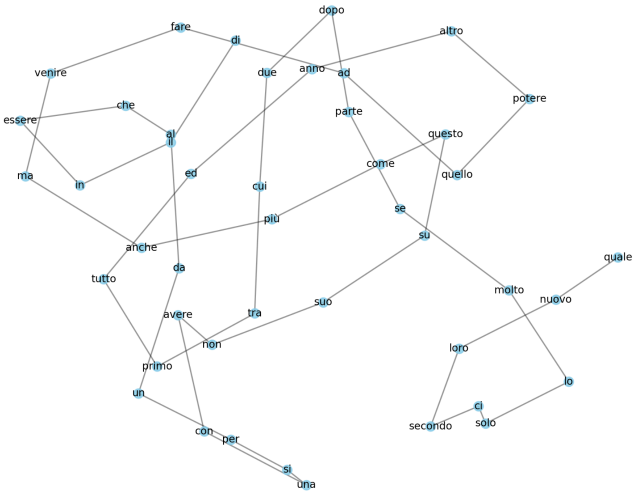

Graf współwystępowania słów w języku włoskim dla 200 słów

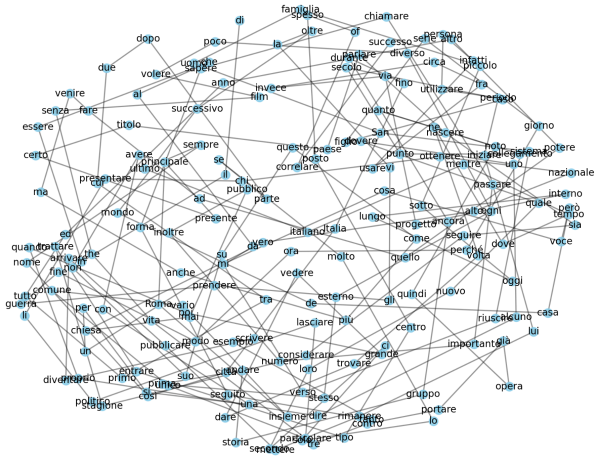

Część 3

Każde słowo w korpusie posiada przypisaną częstość występowania, określającą liczbę jego pojawień się w zbiorze tekstów.

Po zsumowaniu wszystkich częstości uzyskano łączną liczbę wystąpień słów w całym korpusie. Następnie obliczano sumę skumulowaną częstości, rozpoczynając od słów najczęściej występujących. W momencie, gdy suma przekroczyła 90% całkowitej liczby wystąpień, uznano, że zbiór obejmuje słownictwo pozwalające na zrozumienie 90% tekstów w języku włoskim.

W tym celu opracowano skrypt, który automatycznie sumował częstości występowania kolejnych słów aż do osiągnięcia progu 90%.

Na podstawie uzyskanych wyników ustalono, że do zrozumienia 90% tekstu w języku włoskim wystarczająca jest znajomość około 11 629 słów.

```
Liczba słów potrzebnych do pokrycia 90% języka: 11629
```

Zadanie z gwiazdką
Tłumaczenie 50 rzeczowników ze 180 pierwszych słów korpusu języka:

Nr	Słowo (IT)	Znaczenie (PL)
19	questo	ten (rzeczownikowo: „to”)
29	altro	inny (rzeczownikowo: „inny [człowiek/rzecz]”)
30	anno	rok
33	tutto	wszystko
38	dopo	po (rzeczownikowo: „później”, rzadko)
40	parte	część, strona
48	nuovo	nowy (rzeczownikowo: „nowy [człowiek/rzecz]”)
61	volta	raz, okazja
64	tempo	czas
66	italiano	Włoch / włoski (rzeczownik: Włoch)
67	ultimo	ostatni (rzeczownikowo: „ostatni [człowiek]”)
69	nome	imię, nazwa
71	città	miasto
72	Italia	Włochy
76	gruppo	grupa
77	storia	historia
80	stesso	ten sam (rzeczownikowo: „ten sam [człowiek/rzecz]”)
84	poco	mało (rzeczownikowo: „niewiele”)
86	film	film
89	vita	życie
94	opera	dzieło, opera
99	punto	punkt
100	secolo	wiek (np. XX wiek)
101	caso	przypadek
102	figlio	syn
103	serie	seria
104	giorno	dzień

| 107 | modo | sposób
| 108 | fine | koniec
| 109 | guerra | wojna
| 114 | mondo | świat
| 118 | casa | dom
| 120 | voce | głos
| 121 | cosa | rzecz
| 123 | verso | kierunek, zwrot
| 125 | sistema | system
| 126 | San | święty (rzeczownikowo: Święty [np. San Marco])
| 127 | uomo | mężczyzna, człowiek
| 128 | famiglia | rodzina
| 129 | piccolo | mały (rzeczownikowo: „maluch”)
| 133 | interno | wnętrze
| 134 | progetto | projekt
| 135 | via | ulica, droga
| 141 | persona | osoba
| 143 | periodo | okres, czas
| 155 | forma | forma, kształt
| 159 | numero | liczba, numer
| 162 | pubblico | publiczność
| 164 | chiesa | kościół
| 166 | alto | wysoki (rzeczownikowo: „wysokość”)
| 167 | nazionale | narodowy (rzeczownikowo: „reprezentacja narodowa”) |
| 172 | politico | polityk
| 174 | particolare | szczegół
| 175 | unico | jedyny (rzeczownikowo: „jedyny”)
| 176 | comune | gmina, wspólnota
| 177 | vario | różny (rzeczownikowo: „różność”)